

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Фонду державного майна України

22 травня 2012 року № 723

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

12 червня 2012 р. за № 937/21249

ПОРЯДОК

**здійснення підготовки до приватизації та продажу акцій (часток),
що належать державі у статутних капіталах господарських товариств,
інших господарських організацій і підприємств, заснованих на базі
об'єднання майна різних форм власності та розташованих
на території України або за її межами**

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено відповідно до Законів України «Про Фонд державного майна України», «Про приватизацію державного майна», «Про Державну програму приватизації», «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», постанови Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року № 1891 «Про затвердження Методики оцінки майна» та

інших нормативно-правових актів України.

1.2. Цей Порядок визначає процедуру приватизації та продажу акцій (часток), що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, інших господарських організацій і підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності та розташованих на території України або за її межами (далі – акції (частки)).

Дія цього Порядку не поширюється на акції (частки) підприємств, що приватизуються відповідно до Закону України «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі».

1.3. Приватизація акцій (часток) здійснюється відповідно до законодавства з питань приватизації з урахуванням установчих документів господарських товариств, інших господарських організацій і підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності (далі – господарські товариства), а для іноземних суб'єктів господарювання, – у тому числі з урахуванням законодавства країни місцезнаходження цих суб'єктів.

1.4. Участь у приватизації акцій (часток) можуть брати покупці, визнані такими відповідно до Закону України «Про приватизацію державного майна», з урахуванням обмежень, встановлених Державною програмою приватизації на 2012 – 2014 роки, затвердженою Законом України від 13 січня 2012 року № 4335-VI.

1.5. У випадках, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, покупець зобов'язаний отримати дозвіл відповідного органу Антимонопольного комітету України на безпосереднє або опосередковане придбання акцій (часток) у розмірі, що забезпечує досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання.

Порядок подання та розгляду заяви про надання дозволу на концентрацію визначається законодавством про захист економічної конкуренції.

II. Прийняття рішення про приватизацію

2.1. Ініціатива щодо приватизації може виходити від державних органів приватизації, уповноважених органів управління або покупців, визнаних такими відповідно до Закону України «Про приватизацію державного майна».

Перелік акцій (часток), які підлягають приватизації (далі - Перелік), формується державними органами приватизації з ініціативи державного органу приватизації, уповноважених органів управління чи покупців відповідно до Державної програми приватизації на 2012 – 2014 роки, затвердженої Законом України від 13 січня 2012 року № 4335-VI, а також Державного бюджету України на відповідний рік та затверджується Фондом державного майна України.

Фонд державного майна України має право здійснювати продаж акцій (часток), включених до Переліку.

2.2. Рішення про включення акцій (часток) до Переліку не приймається, якщо:

законодавством встановлене обмеження щодо їх приватизації;
суб'єкт господарювання перебуває у процесі ліквідації.

2.3. Державні органи приватизації приймають рішення про приватизацію включених до Переліку акцій (часток) та у п'ятиденний строк з дати прийняття рішення письмово повідомляють про це суб'єкта господарювання, акції (частки) якого підлягають приватизації, та заявників (за наявності).

У разі відмови у приватизації відповідний державний орган приватизації повідомляє заявників про причини відмови.

2.4. Перелік, інформація щодо прийняття рішення про приватизацію акцій (часток) та результати їх приватизації публікуються на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України, в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації - Державному інформаційному бюлетені про приватизацію та додатку до нього та за необхідності в Інтернеті.

III. Визначення вартості акцій (часток)

3.1. Після прийняття рішення про приватизацію акцій (часток) державний орган приватизації забезпечує визначення їх вартості на дату оцінки.

3.2. Оцінка акцій (часток) проводиться відповідно до Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року № 1891.

IV. Способи приватизації акцій (часток)

4.1. Приватизація акцій (часток) здійснюється шляхом:

викупу;

продажу на аукціоні, а у разі відсутності попиту, – у тому числі за методом зниження ціни або без оголошення ціни;

іншими способами, зокрема продажу на фондовій біржі, що передбачають загальнодоступність та конкуренцію покупців.

4.2. Викуп акцій (часток) застосовується у разі згоди акціонерів (учасників) на використання встановленого законодавством та/або установчими документами господарських товариств (крім публічних акціонерних товариств) переважного права акціонерів (учасників) на придбання акцій (часток), що належать державі.

4.3. Якщо переважне право на викуп акцій (частки) не встановлено законодавством та/або установчими документами господарського товариства або акціонери (учасники) товариства протягом встановленого законодавством та/або установчими документами господарського товариства строку не використали переважне право на викуп усіх акцій (часток) такого товариства, що запропоновані державним органом приватизації для продажу, державний пакет акцій (частка) цього товариства може бути проданий на аукціоні, у тому числі за методом зниження ціни, без оголошення ціни у відповідній послідовності.

4.4. На підставі затвердженого висновку про вартість майна (акта оцінки майна) та після визначення способу приватизації державний орган

приватизації розробляє графік продажу акцій (частки), який затверджується наказом.

4.5. Залежно від галузевих або інших особливостей суб'єкта господарювання державним органом приватизації можуть бути визначені додаткові умови, у тому числі інвестиційні зобов'язання покупця, на яких акції (частка) господарського товариства пропонуються до продажу.

4.6. Спосіб приватизації акцій (часток), що належать державі у статутних капіталах іноземних суб'єктів господарювання, та місце укладання відповідного договору купівлі-продажу визначаються державним органом приватизації з урахуванням законодавства країни місцезнаходження цих суб'єктів та законодавства України.

V. Викуп акцій (часток)

5.1. У випадку, коли установчими документами господарського товариства передбачено переважне право акціонерів (учасників) на придбання акцій (часток), державний орган приватизації забезпечує повідомлення акціонерів (учасників) господарського товариства про намір продати державний пакет акцій (частку).

Повідомлення має містити інформацію про розмір пакета акцій (частки), ціну, строки оплати та інші умови, на яких пакет акцій (частка) пропонується до продажу, у тому числі вимоги, що висуваються до покупця відповідно до законодавства.

Повідомлення акціонерів (учасників) господарського товариства щодо можливості використання ними переважного права на придбання акцій (часток), що належать державі, здійснюється господарським товариством на підставі відповідного повідомлення державного органу приватизації та за власний рахунок.

Після отримання письмового повідомлення від державного органу приватизації як акціонера (учасника) господарського товариства про намір продати державний пакет акцій (частку) товариство зобов'язане протягом двох робочих днів забезпечити направлення копії повідомлення всім іншим

акціонерам (учасникам) товариства.

5.2. У строк, визначений законодавством або встановлений установчими документами господарського товариства, з дня направлення державним органом приватизації зазначеного у пункті 5.1 цього розділу повідомлення акціонери (учасники) повідомляють про свою згоду або відмову щодо використання переважного права на викуп акцій (частки), що пропонуються до продажу, на запропонованих умовах. Датою отримання згоди або відмови акціонера (учасника) є дата реєстрації державним органом приватизації відповідної заяви (повідомлення).

5.3. У разі надання декількома акціонерами (учасниками) згоди на використання переважного права на викуп державного пакета акцій (частки) розмір пакета акцій (частки), який набувається кожним з акціонерів (учасників), визначається відповідно до установчих документів пропорційно їх частці у статутному капіталі товариства або у погодженому між ними розмірі.

5.4. Державний орган приватизації узгоджує з акціонерами (учасниками), що висловили згоду на придбання акцій (частки), проект договору купівлі-продажу, який укладається відповідно до графіка продажу акцій (частки) у межах строку дії висновку про вартість майна (акта оцінки майна).

5.5. У випадку, коли набуття у власність акцій (частки) надає покупцю (покупцям) право контролю за господарською діяльністю розташованого на території України господарського товариства, до умов викупу обов'язково включаються вимоги щодо погашення господарським товариством у визначений строк боргів із заробітної плати та перед бюджетом.

5.6. Якщо акціонери (учасники) господарського товариства не використали переважне право на придбання всіх акцій (частки) такого

товариства, що запропоновані державним органом приватизації для продажу, протягом строку, встановленого законодавством або установчими документами господарського товариства, державний пакет акцій (частка) цього товариства може бути проданий на аукціоні (у тому числі за методом зниження ціни, без оголошення ціни).

Початкова ціна, за якою акції (частка) пропонуються для продажу на аукціоні, не може бути нижчою за ціну, за якою акціонерам (учасникам) господарського товариства було запропоновано використати переважне право на їх придбання. Ця вимога не поширюється на випадки проведення аукціонів з продажу акцій (часток) на аукціоні за методом зниження ціни та аукціоні без оголошення ціни.

VI. Особливості викупу акцій в акціонерних товариствах

6.1. Особа (особи, що діють спільно), яка має намір придбати акції, що з урахуванням кількості акцій, які належать їй та її афілійованим особам, за наслідками такого придбання становитимуть 10 і більше відсотків простих акцій товариства, зобов'язана не пізніше ніж за 30 днів до дати придбання відповідного пакета акцій подати товариству письмове повідомлення про свій намір та оприлюднити його. Оприлюднення повідомлення здійснюється шляхом надання його Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, кожній біржі, на якій товариство пройшло процедуру лістингу, та опублікування в офіційному друкованому виданні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

У повідомленні зазначаються кількість, тип та/або клас акцій товариства, що належать особі (кожній з осіб, що діють спільно) та кожній з її афілійованих осіб, а також кількість простих акцій товариства, які особа (особи, що діють спільно) має намір придбати.

Положення цього пункту не поширюються на осіб, які вже є власниками значного пакета акцій, з урахуванням кількості акцій, що належать їм та їх афілійованим особам.

6.2. У випадках, передбачених законодавством, акціонерне

товариство має право за рішенням загальних зборів викупити у державного органу приватизації за його згодою акції товариства. Порядок реалізації цього права визначається у статуті товариства та/або відповідному рішенні загальних зборів.

6.3. Вартість пакета акцій, що належить державному органу приватизації, визначається за результатами незалежної оцінки, відповідність якої вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна підтверджується рецензуванням у державному органі приватизації.

VII. Продаж акцій (часток) на аукціоні

7.1. Інформація про об'єкти, що підлягають продажу на аукціоні, повинна містити такі відомості:

- ідентифікаційний код товариства згідно з ЄДРПОУ;
- найменування товариства;
- місцезнаходження товариства;
- розмір статутного капіталу товариства;
- кількість акцій (розмір частки), запропонованих до продажу (в тому числі у відсотках статутного капіталу);
- номінальну вартість акції (частки);
- площу земельної ділянки (у разі її наявності);
- середньооблікову чисельність працівників;
- обсяг реалізації продукції господарського товариства за підсумками останніх трьох років;
- показники економічної діяльності, в тому числі баланс активів і пасивів, рентабельність, вартість власного капіталу, величину чистого прибутку за останні три роки;
- обсяги викидів та скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення і розміщення відходів, стан земельної ділянки, природоохоронного обладнання та споруд, інформація про сплату екологічних зборів та платежів (у разі їх наявності) тощо;
- дату, час та місце проведення продажу;

початкову ціну об'єкта, умови продажу.

Зазначена інформація публікується не пізніше як за 20 календарних днів до дати проведення аукціону в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації, місцевих друкованих виданнях.

7.2. Участь покупців в аукціоні здійснюється за таких умов:

7.2.1. Державні органи приватизації мають право встановлювати додаткові умови участі покупців в аукціоні, що не суперечать цілям, змісту та вимогам законодавства з питань приватизації.

7.2.2. Для реєстрації покупців як учасників аукціону вони сплачують встановлений державним органом приватизації реєстраційний внесок у розмірі одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян, а також вносять грошові кошти у розмірі 10 відсотків від початкової вартості продажу об'єкта.

Зазначені грошові кошти вносяться шляхом безготівкового перерахування на відповідний поточний рахунок державного органу приватизації.

7.2.3. Після закінчення аукціону внесені покупцями грошові кошти у розмірі 10 відсотків від початкової вартості продажу об'єкта у десятиденний строк повертаються усім учасникам аукціону, крім його переможця. Покупцеві, який придбав об'єкт приватизації, зазначені грошові кошти зараховуються у встановленому порядку при остаточному розрахунку за придбаний об'єкт приватизації.

7.2.4. Фізична або юридична особа, яка бажає зареєструватись як учасник аукціону, повинна мати при собі:

документ, що посвідчує фізичну особу або представника юридичної особи, його повноваження;

документ про сплату реєстраційного внеску;

документ про внесення грошових коштів у розмірі 10 відсотків початкової ціни об'єкта;

довідку органу державної податкової служби про подану декларацію

про майновий стан і доходи (податкову декларацію) у разі придбання об'єкта приватизації за рахунок грошових коштів - для покупців - фізичних осіб;

нотаріально посвідчені копії установчих документів - для покупців - юридичних осіб.

7.2.5. Відомості про учасників аукціону заносяться до книги реєстрації окремо щодо кожного об'єкта, який підлягає приватизації, і повинні містити:

порядковий номер (відповідно до реєстрації);

прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи або представника юридичної особи (найменування юридичної особи);

номер рахунку, найменування та місцезнаходження банківської установи, до якої зроблено внески.

Відомості про учасників аукціону, їх кількість і пропозиції покупців щодо умов аукціону не підлягають розголошенню до визначення остаточного переможця.

7.2.6. Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - три дні до початку аукціону.

7.3. Аукціон проводиться таким чином:

7.3.1. Аукціон проводиться відповідним державним органом приватизації або уповноваженою ним особою.

7.3.2. Уповноважена особа діє відповідно до угоди з державним органом приватизації.

7.3.3. Для участі в аукціоні покупці одержують квитки учасників аукціону, які повинні містити такі відомості:

номер, під яким покупець бере участь у торгах;

назву об'єкта (об'єктів), у торгах якого бере участь покупець;

умови проведення аукціону.

На торгах можуть бути присутні й інші особи, якщо вони внесуть вхідну плату. Розмір вхідної плати визначається органом приватизації.

7.3.4. Аукціон проводиться безпосередньо ведучим (ліцитатором). До

початку торгів ліцитатор описує об'єкт приватизації та умови його продажу. Початком торгів вважається момент оголошення початкової вартості продажу об'єкта. Якщо протягом трьох хвилин після оголошення не буде запропоновано вищу ціну, ліцитатор одночасно з ударом молотка робить оголошення про придбання об'єкта тією особою, яка запропонувала найвищу ціну. При цьому кожна наступна ціна, запропонована покупцями на аукціоні, повинна перевищувати попередню не менш як на 10 відсотків початкової вартості продажу об'єкта.

7.3.5. Якщо протягом трьох хвилин після оголошення початкової вартості продажу покупці не висловлюють бажання придбати об'єкт за оголошеною початковою вартістю, ліцитатор відповідно до умов угоди з органом приватизації має право знизити ціну об'єкта, але не більш як на 10 відсотків. Якщо після такого зниження об'єкт не вдається продати, торги припиняються.

7.3.6. Під час аукціону ведеться протокол, до якого заносяться початкова ціна об'єкта, пропозиції учасників аукціону, відомості про учасників аукціону, результат торгів (ціна продажу, відомості про фізичну або юридичну особу, яка одержала право на придбання об'єкта).

Протокол підписується ліцитатором та покупцем (його представником), який одержав право на придбання об'єкта.

Протокол у триденний строк надсилається державному органу приватизації та затверджується ним.

У разі якщо для участі в аукціоні з продажу об'єкта приватизації подано заяву від одного покупця, зазначений об'єкт може бути проданий безпосередньо такому покупцеві за запропонованою ним ціною, але не нижче початкової ціни.

7.4. У разі якщо об'єкт, що пропонувався для продажу на аукціоні, не було продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни.

Об'єкти приватизації, не продані на аукціоні за методом зниження ціни,

пропонуються за рішенням державного органу приватизації для продажу на аукціоні без оголошення ціни.

Аукціон за методом зниження ціни проводиться відповідно до вимог, встановлених законодавством.

7.5. Аукціон за методом зниження ціни проводиться таким чином:

7.5.1. Під час проведення аукціону за методом зниження ціни можливе зменшення початкової ціни об'єкта. Ціна продажу об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни може знижуватися до рівня фактичного попиту з боку учасників аукціону без обмеження мінімальної ціни продажу.

7.5.2. Під час торгів учасники аукціону повідомляють про готовність придбати об'єкт, що виставляється для продажу на аукціоні, за оголошеною ліцитатором ціною, піднімаючи картку учасника з номером або одночасно піднімаючи картку з номером і пропонуючи свою ціну.

Кожна наступна ціна, запропонована учасниками аукціону, може бути підвищена або знижена за попередню на розмір мінімальної надбавки або знижки.

Розмір мінімальної надбавки та розмір знижки на кожний об'єкт встановлює державний орган приватизації. Мінімальна надбавка становить не менш як 10 відсотків початкової ціни об'єкта. Знижка становить не більш як 10 відсотків початкової ціни об'єкта.

Під час проведення аукціону за методом зниження ціни учасник аукціону, який першим підняв картку з номером, вважається переможцем аукціону.

Якщо під час проведення аукціону за методом зниження ціни два і більше учасників аукціону одночасно підняли картки з номерами, торги проводяться в напрямі підвищення ціни об'єкта.

Торги закінчуються, якщо після триразового повторення чергової цінової пропозиції тільки один з учасників аукціону, тримаючи картку з номером, дає згоду на придбання об'єкта.

Після закінчення торгів ліцитатор оголошує про продаж об'єкта,

називає ціну продажу та аукціонний номер переможця.

7.6. Аукціон без оголошення ціни проводиться таким чином:

7.6.1. Аукціон без оголошення ціни проводиться до остаточного продажу об'єкта.

У разі проведення аукціону без оголошення ціни вартість об'єкта продажу не визначається, відомості про початкову ціну не включаються до інформаційного повідомлення.

7.6.2. Переможцем аукціону без оголошення ціни визнається учасник, який запропонував найвищу ціну.

7.7. Для продажу на аукціоні без оголошення ціни можуть бути запропоновані державні пакети акцій акціонерних товариств, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Фонду державного майна України, у разі якщо акціонерне товариство протягом трьох років не провадить господарську діяльність.

VIII. Укладення договору купівлі-продажу акцій (частки)

8.1. До договору купівлі-продажу акцій (частки), який укладається (за винятком пакетів акцій, проданих на фондовій біржі) між державним органом приватизації та покупцем, крім вимог, передбачених умовами викупу або аукціону, також включаються зобов'язання покупця щодо подання державному органу приватизації інформації (матеріалів, відомостей, документів) щодо виконання умов цього договору, зміст та строки надання якої встановлюються державним органом приватизації. У разі зміни місцезнаходження покупець зобов'язаний у десятиденний строк повідомити про це державний орган приватизації.

У разі відсутності дозволу органу Антимонопольного комітету України на безпосереднє або опосередковане придбання акцій (частки) до договору купівлі-продажу включається зобов'язання покупця у разі необхідності отримати такий дозвіл.

До договору купівлі-продажу можуть бути включені за згодою сторін інші зобов'язання покупця.

8.2. Договір купівлі-продажу акцій (частки) підлягає нотаріальному посвідченню. Всі витрати, пов'язані із нотаріальним посвідчення договору купівлі-продажу, покладаються на покупця.

Право власності на акції (частки) переходить до покупця після повної сплати вартості акцій (часток) та у випадках, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, також після отримання дозволу Антимонопольного комітету України та з урахуванням вимог законодавства про депозитарну діяльність.

8.3. Покупці – юридичні особи подають до державного органу приватизації передбачені законодавством документи, зокрема документ про розподіл статутного капіталу серед учасників, що має містити інформацію про розмір державної частки у статутному капіталі цієї юридичної особи.

У разі придбання торговцями цінними паперами, зокрема фінансовими посередниками, пакета акцій, що становить більш як 25 відсотків статутного капіталу акціонерного товариства, обов'язковою умовою їх участі в продажі є попереднє надання інформації про потенційних покупців об'єктів приватизації, їх учасників (акціонерів), у тому числі фізичних осіб.

8.4. Договір купівлі-продажу є підставою для внесення коштів на обумовлений договором поточний рахунок державного органу приватизації як оплату за придбані акції (частки).

8.5. Покупці - нерезиденти України набувають у власність державне майно в процесі приватизації з оплатою його вартості у національній валюті або у вільно конвертованій валюті, якщо зазначене передбачено умовами продажу, на загальних підставах з поданням відомостей про джерела надходження коштів.

У разі здійснення покупцем платежу у вільно конвертованій валюті кошти перераховуються за офіційним курсом гривні до такої валюти, встановленим Національним банком України на день укладення (підписання) договору купівлі-продажу.

8.6. При придбанні акцій (частки) на суму, що перевищує п'ятдесят

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, покупці – фізичні особи, що є громадянами України, повинні подати до державного органу приватизації декларацію про доходи.

8.7. Передача акцій (частки) здійснюється відповідно до умов договору купівлі-продажу з урахуванням вимог законодавства про Національну депозитарну систему та засвідчується актом приймання-передачі, який складається у десятиденний строк після повної сплати вартості акцій (частки) і є підставою для видання розпорядження зберігачу на здійснення облікової операції для переведення акцій на рахунок покупця. До тексту акта приймання-передачі включаються обтяження, якщо вони передбачені договором купівлі-продажу акцій (частки), та обмеження щодо відчуження покупцем акцій (частки) до повного виконання покупцем зобов'язань за договором, які не виконані на момент відчуження. Якщо договором купівлі-продажу акцій (частки) передбачені обтяження, подальше відчуження придбаного пакета акцій (частки) або його окремих частин до повного виконання зобов'язань за договором без погодження з державним органом приватизації забороняється.

8.8. Перехід та реалізація прав власності на акції, що існують у бездокументарній формі, здійснюється відповідно до Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні». Для підготовки розпорядження про виконання облікової операції з цінними паперами, яка призводить до зміни власника акцій, що існують у бездокументарній формі, покупець надає державному органу приватизації відповідну інформацію про реквізити рахунку у цінних паперах у зберігача.

8.9. Перехід та реалізація права власності на частку у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю здійснюється шляхом внесення відповідних змін до статуту товариства та державної реєстрації відповідних змін до статуту товариства.

8.10. Перехід та реалізація покупцем права власності на акції (частки)

іноземних суб'єктів господарювання здійснюється з урахуванням законодавства країни місцезнаходження цих суб'єктів.

8.11. Інформація про результати приватизації об'єкта (переможець аукціону, іншого способу приватизації, ціна, за якою придбано об'єкт приватизації, дані про покупців, розподіл приватизованих акцій (часток, паїв) між новими власниками (окремо щодо кожної юридичної особи)) підлягає опублікуванню протягом 30 календарних днів після затвердження державним органом приватизації результатів продажу.

**Начальник Управління
міждержавних майнових відносин
та інвестиційної діяльності**

Є.Асташев